TARYBOS SPRENDIMAS

2006 m. gegužės 15 d.

leidžiantis Lietuvos Respublikai taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 21 straipsnio

(2006/388/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1977 m. gegužės 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas ([1]), ypač į jos 27 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos 77/388/EEB 27 straipsnio 1 dalį Taryba, Komisijos pasiūlymu, vieningai gali leisti bet kuriai valstybei narei nustatyti specialias priemones, nukrypstančias nuo tos direktyvos nuostatų siekiant, kad būtų supaprastinta apmokestinimo tvarka arba užkirstas kelias tam tikriems mokesčių slėpimo ar vengimo atvejams.

(2) Laišku, kurį Komisijos Generalinis sekretoriatas užregistravo 2005 m. birželio 28 d., Lietuvos Respublika (toliau – Lietuva) paprašė leisti nustatyti priemones, nukrypstančias nuo Direktyvos 77/388/EEB 21 straipsnio.

(3) Laikydamasi Direktyvos 77/388/EEB 27 straipsnio 2 dalies, Komisija 2005 m. rugpjūčio 22 d. laišku informavo kitas valstybes nares apie Lietuvos prašymą. 2005 m. rugpjūčio 23 d. laišku Komisija pranešė Lietuvai, kad turi visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

(4) Direktyvos 77/388/EEB 21 straipsnio 1 dalyje, kaip ji išdėstyta minėtos direktyvos 28g straipsnyje, nustatyta, kad paprastai pagal vidaus sistemą pridėtinės vertės mokestį (PVM) privalo sumokėti apmokestinamasis asmuo, tiekiantis prekes arba teikiantis paslaugas.

(5) Lietuvos prašoma leidžiančia nukrypti nuostata siekiama, kad esant tam tikroms sąlygoms prekių arba paslaugų gavėjui tektų prievolė sumokėti PVM, mokėtiną už apmokestinamųjų asmenų, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas, medienos, juodųjų arba spalvotųjų metalų atliekų tiekimo sandoriuose bei už teikiamas statybos darbų paslaugas.

(6) Dažnai apmokestinamieji asmenys, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, dėl finansinių sunkumų negali sumokėti sąskaitose faktūrose nurodyto PVM, apskaičiuoto už jų tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas. Nepaisant to, gavėjas turi teisę atskaityti PVM, net jei tiekėjas šio PVM nesumokėjo.

(7) Lietuvos medienos rinkoje susiduriama su problemomis dėl rinkos pobūdžio ir joje veikiančių įmonių. Rinkoje dominuoja mažos vietos bendrovės, dažni perpardavėjai arba tarpininkai, kuriuos mokesčius administruojančioms institucijoms yra sunku kontroliuoti. Dažniausiai mokesčių išvengiama tokiu būdu: įmonė išrašo sąskaitą faktūrą už prekes ir nesumokėjusi mokesčio, dingsta, tačiau palieka klientui galiojančią sąskaitą faktūrą, suteikiančią teisę jam atskaityti mokestį.

(8) Su panašiomis problemomis, kai nesumokamas sąskaitoje faktūroje nurodytas PVM, susiduriama Lietuvos juodųjų ir spalvotųjų metalų atliekų perdirbimo sektoriuje.

(9) Panašių problemų pasitaiko Lietuvos statybos sektoriuje, ypač dėl PVM, kurį sąskaitose faktūrose nurodo vėliau dingstantys subrangovai.

(10) Nustatydama, kad pirmiau minėtais atvejais gavėjas yra asmuo, privalantis sumokėti PVM, leidžianti nukrypti nuostata leidžia pašalinti sunkumus, dėl kurių daromas neigiamas poveikis valstybės finansams, ir neturi įtakos mokėtinai mokesčio sumai. Tai supaprastina mokesčius administruojančių institucijų darbą renkant mokesčius ir užkertant kelią tam tikroms mokesčių slėpimo ir vengimo formoms.

(11) Ši priemonė yra proporcinga siekiamiems tikslams, nes ją numatoma taikyti ne bendrai, o tik konkretiems sandoriams ir sektoriams, kurie kelia nemažai problemų, susijusių su mokesčių rinkimu ir mokesčių slėpimu bei vengimu.

([1]) OL L 145, 1977 6 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/18/EB (OL L 51, 2006 2 22, p. 12).

(12) Kitoms valstybės narėms buvo suteiktos panašios leidžiančios nukrypti nuostatos, kurios pasirodė veiksmingos.

(13) Leidimas turėtų galioti iki 2009 m. gruodžio 31 d., kad, atsižvelgiant į iki minėtos datos sukauptą patirtį, būtų galima įvertinti, ar leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas tebėra pagrįstas. Tačiau 2005 m. kovo 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Direktyvos, kuria racionalizuojamos kai kurios pagal Direktyvos 77/388/EEB 27 straipsnį leidžiančios nukrypti nuostatos [1]. Todėl būtina, kad tų šio sprendimo dalių, kurios įtrauktos į pasiūlymą, taikymo laikotarpis baigtųsi tada, kai įsigalios ta direktyva.

(14) Leidžianti nukrypti nuostata neturi neigiamo poveikio Bendrijos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 77/388/EEB 21 straipsnio 1 dalies a punkto, kaip jis išdėstytas minėtos direktyvos 28g straipsnyje, Lietuvai leidžiama nustatyti, kad apmokestinamasis asmuo, kuriam yra tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos, išvardytos 2 straipsnyje, yra asmuo, privalantis sumokėti PVM.

2 straipsnis

Gali būti nustatyta, kad tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų gavėjas yra asmuo, privalantis sumokėti PVM, šiais atvejais:

1) kai prekes tiekia arba paslaugas teikia, apmokestinamasis asmuo, kurio atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra;

2) kai tiekiama mediena;

3) kai vykdomas juodųjų metalų atliekų ir laužo, likučių ir kitų perdirbamų medžiagų, susidedančių iš juodųjų ir spalvotųjų metalų, tiekimas;

4) kai subrangovas generaliniam rangovui, kitam subrangovui arba bendrovei, kuri pati vykdo statybos darbus, teikia statybos darbų paslaugas.

3 straipsnis

Pagal 1 straipsnį suteikto leidimo galiojimas baigiasi 2009 m. gruodžio 31 d. Tačiau 2 straipsnio 3 ir 4 punktai nustos galioti įsigaliojus direktyvai, racionalizuojančiai pagal Direktyvos 77/388/EEB 27 straipsnį leidžiančias nukrypti nuostatas ir numatančiai specialią apmokestinimo PVM tame sektoriuje tvarką, jei minėta direktyva įsigalios iki 2009 m. gruodžio 31 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gegužės 15 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

U. PLASSNIK

[1] OL C 125, 2005 5 24, p. 12.